

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม

คำหมายอากาศเพื่อเกษตรของประเทศไทยรายฤดู

ในช่วงฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ออกประกาศวันพฤหัสบดีที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2560

สภาวะอากาศทั่วไป

ฤดูร้อนของประเทศไทยปีนี้ คาดว่า อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยโดยรวมจะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อยเฉลี่ยประมาณ 35-37 องศาเซลเซียส โดยเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนที่สุด และอุณหภูมิสูงที่สุดจะสูงถึง 42-43 องศาเซลเซียสในบางวัน สำหรับปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติ ฤดูร้อนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม นอกจากนี้ ในช่วงฤดูร้อนจะเกิดพายุฤดูร้อนในหลายพื้นที่ โดยจะมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางพื้นที่ ซึ่งสภาวะดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินได้ อย่างไรก็ตาม ปริมาณฝนที่ตกช่วงฤดูร้อนนี้ จะไม่เพียงพอกับความต้องการในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เคยแล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ดังนั้น เกษตรกรจึงควรใช้น้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด และเตรียมการป้องกันพายุฤดูร้อนไว้ด้วย

คำหมายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก)

ประเทศไทยตอนบน ประมาณครึ่งแรกของเดือนมีนาคม จะมีอากาศร้อนเกือบทั่วไปในตอนกลางวัน กับจะมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางวัน โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขา แต่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงกำลังอ่อนจากประเทศจีนยังคงแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ จากนั้น ประมาณกลางเดือนมีนาคมจนถึงเดือนเมษายน จะมีอากาศร้อนอบอ้าวเกือบทั่วไปและมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบางวัน อุณหภูมิสูงสุด 42-43 องศาเซลเซียส แต่อย่างไรก็ตาม บางช่วงมักจะเกิดพายุฤดูร้อนหลายพื้นที่ โดยจะมีฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง รวมทั้งอาจมีลูกเห็บตกลงมาได้ ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงไปได้ ทั้งนี้เนื่องจาก จะมีลมใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมเกือบตลอดช่วง ประกอบกับจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมเป็นระยะๆ สำหรับในช่วงครึ่งแรกของเดือนพฤษภาคม ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยยังคงมีอากาศร้อนอบอ้าวเกือบทั่วไปและมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบางวัน กับมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ เนื่องจาก ลมใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุม จะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย

ภาคใต้

สำหรับภาคใต้ ช่วงเดือนมีนาคมถึงประมาณปลายเดือนเมษายน จะมีฝนตกร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ กับจะมีอากาศร้อนในหลายพื้นที่ คลื่นลมทั้งในทะเลอ่าวไทยและอันดามันจะมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร เนื่องจากลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้เกือบตลอดช่วง จากนั้น ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนเป็นต้นไป ภาคใต้จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะฝั่งตะวันตก จะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง รวมทั้ง

คลื่นลมในทะเลอันดามันจะมีกำลังแรงขึ้น คลื่นสูง 2-3 เมตรในบางช่วง ส่วนคลื่นลมทะเลอ่าวไทยยังคงมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร เนื่องจาก ลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและภาคใต้

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อากาศร้อนเกือบทั่วไป และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบางวัน แต่ในบางช่วงจะมีฝนฟ้าคะนองในหลายพื้นที่ รวมทั้งอาจมีลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่ ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงได้ อุณหภูมิสูงสุด 40 – 43 ° ซ. บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย กาแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร เลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

ภาคกลางและภาคตะวันออก

อากาศร้อนเกือบทั่วไป และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบางวัน โดยเฉพาะตอนบนของภาค แต่ในบางช่วงจะมีฝนฟ้าคะนองในหลายพื้นที่ รวมทั้งอาจมีลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่ ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงได้ อุณหภูมิสูงสุด 40 - 42 ° ซ. บริเวณจังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ภาคใต้

อากาศร้อนหลายพื้นที่ และมีฝนร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ สำหรับคลื่นลมทั้งในทะเลอ่าวไทยและอันดามันจะมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร และตั้งแต่ช่วงปลายเดือนเมษายนเป็นต้นไป จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะฝั่งตะวันตก กับมีฝนหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ รวมทั้งคลื่นลมในทะเลอันดามันจะมีกำลังแรงขึ้น จะมีคลื่นสูง 2-3 เมตรในบางช่วง อุณหภูมิสูงสุด 37 - 39 ° ซ. บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ยะลา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

ข้อควรระวัง

อัคคีภัยและไฟฟ้า ในช่วงฤดูร้อนนี้ ลักษณะอากาศจะเอื้ออำนวยต่อการเกิดอัคคีภัยและไฟฟ้าได้ง่าย เกษตรกรจึงควรต้องระมัดระวังการใช้เชื้อเพลิงในการทำกิจกรรมต่างๆ ไปด้วย

พายุฤดูร้อน ในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม มักจะเกิดพายุฤดูร้อน โดยจะมีฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงในหลายพื้นที่และอาจมีลูกเห็บตกในบางวัน

พายุไซโคลน ช่วงปลายเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม อาจจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลอันดามัน ซึ่งอาจทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันและพายุไซโคลนได้ โดยมีการเคลื่อนตัวทางทิศเหนือค่อนไปทางตะวันออกและอาจเข้าใกล้ด้านตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งทำให้บริเวณด้านตะวันตกของทั้งภาคเหนือและภาคกลาง รวมทั้งภาคใต้จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น อาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากได้

คาดหมายอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (องศาเซลเซียส) ในช่วงฤดูร้อน พ.ศ.2560

ภาค	มีนาคม	เมษายน	ครึ่งแรกพฤษภาคม
เหนือ	36-38	37-39	35-37
ตะวันออกเฉียงเหนือ	35-37	36-38	35-37
กลาง	36-38	37-39	35-37
ตะวันออก	34-36	35-37	34-36
ใต้ฝั่งตะวันออก	33-35	34-36	33-35
ใต้ฝั่งตะวันตก	34-36	34-36	33-35

คาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) ในช่วงฤดูร้อน พ.ศ.2560

ภาค	มีนาคม	เมษายน	ครึ่งแรกพฤษภาคม
เหนือ	30-50	70-100	80-110
ตะวันออกเฉียงเหนือ	40-60	80-110	80-110
กลาง	40-60	80-110	80-110
ตะวันออก	60-90	100-140	100-140
ใต้ฝั่งตะวันออก	70-100	70-100	70-100
ใต้ฝั่งตะวันตก	90-120	160-200	150-190

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อเกษตรกร

ในช่วงฤดูร้อนบริเวณประเทศไทยจะมีอากาศร้อนและมีแดดจัด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน หากมีความจำเป็นต้องทำงานกลางแจ้งควรสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด เพื่อป้องกันผิวไหม้เกรียม และดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ และควรระวังป้องกันโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร เนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้นจะทำให้แบคทีเรียและเชื้อโรคต่างๆ เจริญเติบโตได้ดี ดังนั้นเกษตรกรควรเลือกรับประทานอาหารที่สะอาดและปรุงสุกใหม่เท่านั้น เนื่องจากในช่วงฤดูร้อนปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อย เกษตรกรควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด และวางแผนการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยให้น้ำพืชครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง และควรให้น้ำพืชในช่วงเย็นและค่ำ เพื่อลดการสูญเสียน้ำจากการระเหย เนื่องจากสภาพอากาศแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยและไฟฟ้า โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่การเกษตร อาคารบ้านเรือน ตลอดจนโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะบริเวณสวนยางพารา เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟ หากมีความจำเป็นต้องติดไฟ ควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อยแทนการปลูกข้าวนาปรัง ส่วนพืชที่ปลูกใหม่และพืชต้นอ่อน เกษตรกรควรจัดทำร่มเงา และพรางแสง เพื่อลดความเข้มของแสง และลดอุณหภูมิบริเวณทรงพุ่ม ทำให้การคายระเหยของน้ำลดลง และเนื่องจากปริมาณฝนมีน้อยประกอบกับปริมาณน้ำระเหยมีมากทำให้สมดุลน้ำมีค่าเป็นลบ คือปริมาณฝนที่ตกมีค่าน้อยกว่าปริมาณน้ำระเหย เกษตรกรจึงควรให้น้ำเพิ่มเติมแก่พืช เพราะถ้าพืชขาดน้ำจะทำให้เหี่ยวเฉา ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้พืชเหี่ยวเฉาตายได้ นอกจากนี้ควรให้น้ำแก่พืชที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตอย่างเหมาะสม สำหรับในบางช่วงอาจเกิดพายุฤดูร้อนโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่และป้ายโฆษณาสูง ขณะลมแรง นอกจากนี้เกษตรกรไม่ควรอยู่กลางแจ้ง และปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งขณะเกิดฝนฟ้าคะนอง สำหรับในช่วงปลายฤดูร้อนอาจมีฝนตกก่อนเข้าสู่ฤดูฝน เกษตรกรไม่ควรรอรับน้ำฝนที่ตกใหม่มาบริโภค แต่ควรนำไปใช้ทางการเกษตร เพราะฝนที่ตกจะชะล้างฝุ่นละอองและสิ่งสกปรกในอากาศ และบนหลังคาปะปนลงมากับน้ำฝนได้ สำหรับบางพื้นที่อาจมีฝนตกในช่วงปลายฤดูร้อน เกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชควรรอให้ฝนที่ตกมีปริมาณมากพอ หรือความชื้นในดินมีเพียงพอ หรือการกระจายของฝนสม่ำเสมอแล้วจึงค่อยลงมือปลูก เพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำของพืชขณะเจริญเติบโต ซึ่งจะส่งผลให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพได้

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์น้ำ

สำหรับเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ ในช่วงฤดูร้อนอุณหภูมิจะสูง เกษตรกรควรลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน โดยนำวัสดุฉนวนน้ำชุบน้ำแล้วนำไปไว้ในโรงเรือน หรือหากมีน้ำเพียงพอควรฉีดน้ำบริเวณหลังคาจะช่วยลดอุณหภูมิภายในโรงเรือนลงได้ รวมทั้งควรเพิ่มปริมาณน้ำกินสำหรับสัตว์ที่เลี้ยงเนื่องจากในช่วงฤดูร้อนสัตว์จะมีความต้องการน้ำมากกว่าปกติ และดูแลโรงเรือนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก รวมทั้งควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่จะเกิดในฤดูร้อนให้กับสัตว์เลี้ยงด้วย และในฤดูร้อนบางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรง เกษตรกรควรดูแลโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้มีความมั่นคงแข็งแรง และไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฟ้าคะนอง และควรหมั่นสังเกตหากพบสัตว์ป่วยควรรีบแยกออกจากกลุ่ม และทำการรักษา เพื่อป้องกันเชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับตัวที่ป่วยโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสกับสัตว์ป่วยควรสวมถุงมืออย่างทุกครั้งและสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด

ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำเนื่องจากในช่วงฤดูร้อนความชื้นในอากาศมีน้อย อุณหภูมิอากาศสูงขึ้นทำให้น้ำระเหยไ้มาก ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำควรดูแลสภาพน้ำอย่าให้เปลี่ยนแปลง ตลอดจนดูแลจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงให้มีความเหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีอยู่ หากปริมาณน้ำน้อยลงแต่จำนวนสัตว์น้ำยังเท่าเดิมจะทำให้สัตว์น้ำอยู่กันอย่างแออัดส่งผลให้สัตว์น้ำอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในฤดูร้อนบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นได้ หลังจากฝนตกใหม่ อาจทำให้อุณหภูมิของน้ำที่อยู่ด้านบนมีความแตกต่างกับอุณหภูมิของน้ำในระดับที่ลึกลงไป เกษตรกรควรเปิดเครื่องตีน้ำเพื่อให้ น้ำผสมเป็นเนื้อเดียวกัน และการเปิดเครื่องตีน้ำจะเป็นการเพิ่มออกซิเจนให้แก่ น้ำ และไม่ ควรปล่อยให้ น้ำฝนที่ตกบนดินไหลลงบ่อซึ่งจะทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน สัตว์น้ำอาจปรับตัวไม่ทัน สำหรับบ่ออนุบาลหรือบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำตัวอ่อน เกษตรกรควรทำร่มเงาเพื่อลดความเข้มของแสง ซึ่งจะส่งผลให้อุณหภูมิ น้ำไม่สูงมาก เพราะหากอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงมากจะทำให้สัตว์น้ำจะเกิดการเจริญเติบโต

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผล

บริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงฤดูร้อน สำหรับไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตทางผล เช่น ลิ้นจี่ ลำไย เงาะ มังคุด และทุเรียน เป็นต้น เกษตรกรควรดูแลให้น้ำอย่างเพียงพอ เพราะหากได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลชะงักการเจริญเติบโต ถ้าขาดน้ำจะทำให้ผลร่วงหล่น สูญเสียผลผลิต สำหรับไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต เกษตรกรควรให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะหากขาดน้ำจะทำให้พืชเหี่ยวเฉาถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้พืชเหี่ยวเฉาถาวร ต้นพืชตายได้ นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดินและอุณหภูมิดิน สำหรับไม้ผลต้นอ่อนที่ปลูกใหม่ เกษตรกรควรพรางแสงให้กับต้นพืช เพื่อลดความเข้มของแสง และอุณหภูมิบริเวณทรงพุ่ม ส่งผลให้การคายระเหยน้ำลดลง เนื่องจากสภาพอากาศที่แห้ง ชาวสวนผลไม้ควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ชะงักการเจริญเติบโต การผลิตดอกออกผลลดลง ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสังเกตหากพบศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัด ถ้ามีการระบาดควรรีบควบคุมการระบาด เพื่อไม่ให้ระบาดเป็นบริเวณกว้าง

สำหรับภาคใต้ สภาพอากาศจะแห้ง ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อยประกอบกับการระเหยของน้ำมีมาก ทำให้สมดุลน้ำมีค่าเป็นลบ ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรควรดูแลให้น้ำแก่พืชที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตอย่างเหมาะสม เพราะถ้าพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้พืชเหี่ยวเฉา(หากได้รับน้ำเพิ่มเติมในภายหลังต้นพืชสามารถฟื้นขึ้นมาได้) ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้พืชเหี่ยวเฉาถาวร(แม้จะได้รับน้ำเพิ่มเติมในภายหลังต้นพืชก็ไม่สามารถฟื้นขึ้นมาได้) ต้นพืชตายได้ รวมทั้งควรคลุมดินบริเวณโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้นเพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน นอกจากนี้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ โดยศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม หากพบควรรีบกำจัดเพื่อไม่ให้ระบาดเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งจะยากต่อการควบคุม

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟและยางพารา

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศจะแห้ง ชาวสวนกาแฟควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน และเพลี้ยหอย เป็นต้น ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นทรุดโทรม การผลิดอกออกผลลดลง เนื่องจากบางช่วงอาจมีฝนตก โดยเฉพาะในระยะปลายฤดูร้อน เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน เช่น หนอนเจาะต้น หนอนกัดกินเปลือกโคนต้น และหนอนม้วนใบในกาแฟต้นอ่อน เป็นต้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงปลูกหากพบการระบาดของโรคและศัตรูพืชควรรีบกำจัด เพื่อไม่ให้ระบาดไปสู่ต้นอื่นๆ ส่วนชาวสวนยางพารา เนื่องจากสภาพอากาศที่แห้ง ประกอบกับบางช่วงอาจมีลมแรง ชาวสวนยางพาราควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร รวมทั้งหลีกเลี่ยงการจุดไฟในบริเวณแปลงปลูกหากมีความจำเป็นต้องจุดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย

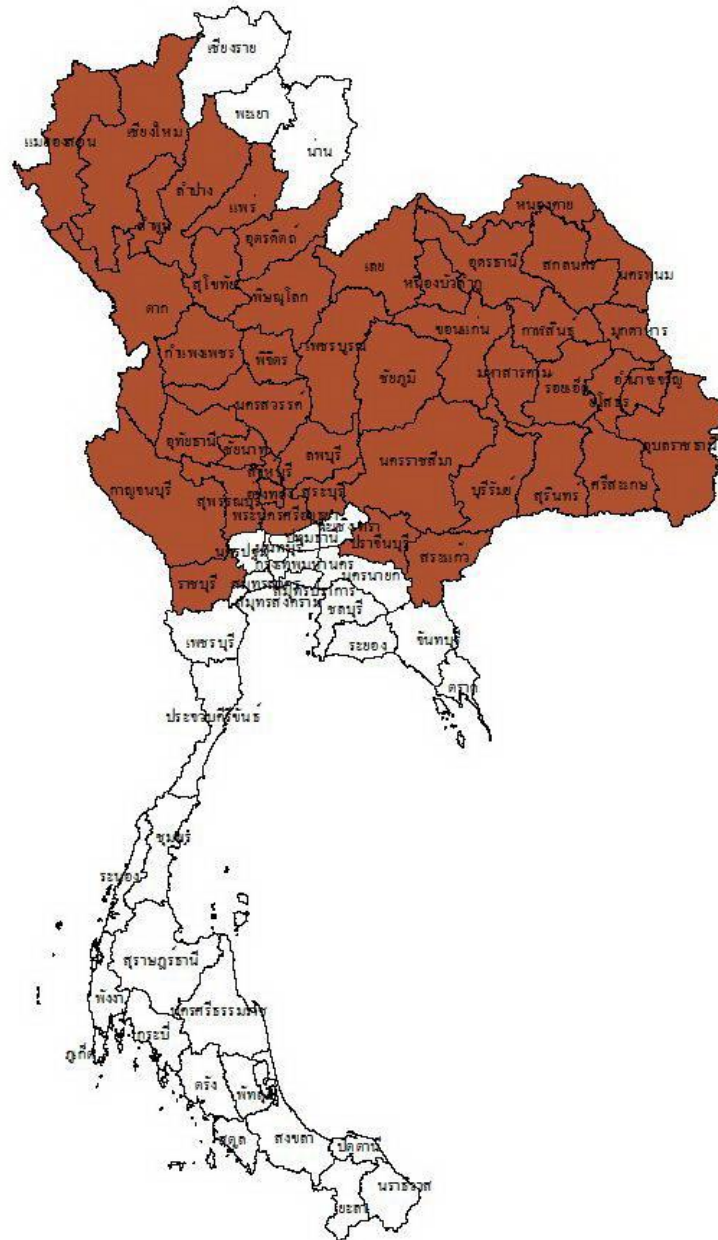
ส่วนภาคใต้ สภาพอากาศจะแห้ง ชาวสวนกาแฟควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยหอย เป็นต้น ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นทรุดโทรม หากพบควรรีบกำจัดก่อนระบาดไปสู่ต้นอื่นๆ และเก็บกวาดใบรวมทั้งส่วนที่ถูกศัตรูพืชทำลายไปกำจัดให้ถูกวิธีโดยเผาหรือฝังให้ลึก เพื่อตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช ส่วนชาวสวนยางพาราควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟในแปลงปลูกหากมีความจำเป็นต้องจุดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบน ผู้ที่ปลูกพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก เนื่องจากในช่วงฤดูร้อนสภาพอากาศแห้งเหมาะแก่การระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไร ชนิดต่างๆ ในพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงปลูกหากพบการระบาดของศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัด เพื่อป้องกันการระบาดไปยังต้นอื่นๆ เนื่องจากปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อยส่วนการระเหยของน้ำจะมีมาก ทำให้สมดุลน้ำในดินมีค่าเป็นลบ เกษตรกรควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอ เพราะหากขาดน้ำจะทำให้พืชเหี่ยวเฉาถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายได้ สำหรับพืชที่ปลูกใหม่หรือพืชต้นอ่อนควรพรางแสงให้แก่ต้นพืชเพื่อลดความเข้มของแสง ลดอุณหภูมิบริเวณทรงพุ่ม และลดการคายระเหยของน้ำ นอกจากนี้ควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด โดยให้น้ำพืชครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง และควรให้น้ำพืชในช่วงเย็น เพื่อลดการสูญเสียน้ำจากการระเหย นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาอุณหภูมิดิน

ส่วนภาคใต้ เนื่องจากสภาพอากาศที่แห้ง ผู้ที่ปลูก พืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูดชนิดต่างๆ เช่น เพลี้ยและไร เป็นต้น ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ ดังนั้นเกษตรกรจึงควรหมั่นสำรวจแปลงปลูกหากพบการระบาดของศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัด เพื่อไม่ให้ระบาดไปยังต้นอื่นๆ เนื่องจากปริมาณน้ำระเหยมีมากกว่าปริมาณฝนที่ตกทำให้ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรควรให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอ เพราะหากขาดน้ำจะทำให้ต้นพืชเหี่ยวเฉา ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายได้ นอกจากนี้ควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด เนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นช่วงแล้ง ปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อย โดยให้น้ำพืชครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง และควรให้น้ำในช่วงเย็น เพื่อลดการสูญเสียน้ำโดยการระเหย รวมทั้งควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน

แผนที่บริเวณจังหวัดที่มีโอกาสเกิดอากาศร้อนจัดในบางวัน
ช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2560

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา